

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čekovni račun številka 10.603

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Najvažnejše na kongresu Kristusa Kralja

Stojimo skoraj tik pred otvoritvijo svetovnega kongresa Kristusa Kralja, ki bo v središču Slovenije — v Ljubljani od 25. do 30. julija. Danes opozarjamo na najvažnejše točke kongresa:

V soboto, 29. julija, ima ob 10 dopoldne na mednarodnem kongresu vsaka narodnost svoja posebna zborovanja. Slovensko ljudsko zborovanje bo v veliki dvorani hotela »Union«, dočim bodo druge narodnosti zborovale v manjših dvoranah. Zborovanje bo vodil g. dr. Leskovar iz Maribora; govorila pa bosta g. Alojzij Mihelič, podpredsednik narodne skupščine, in g. dekan Skubic iz Ribnice. — V soboto, 29. julija, zvečer bo veličastna igra »O kraljestvu božjem« na Stadionu in bo nekaka priprava za polnočnice, ki bodo v no-

či na 30. julij po glavnih ljubljanskih cerkvah. — V nedeljo, 30. julija, bo na Stadionu škofova sv. maša s pridigo. Ob dveh popoldne bo spreved katoliških organizacij na Stadion. Poziv zastopnikov narodov na bratsko sodelovanje v kraljestvu Kristusovem. Prenos Najsvetejšega iz župne cerkve sv. Cirila in Metoda na Stadion. Pete litanije Srca Jezusovega, posvetitev, zahvalna pesem, blagoslov in pesem »Povsod Bog«. — Druge prireditve ob času kongresa: 1. Razstava iz španskih preganjanj. 2. Razstava sodobne cerkvene umetnosti. 3. Duhovni koncert v cerkvi sv. Petra.

Udeležencem kongresa je na podlagi kongresne legitimacije dovoljena polovična voznina na železnicah.

Proslava 150 letnice francoske republike

Casopisje naglašja s posebnim poudarkom, da od proslave zmage v svetovni vojni leta 1919 do letošnje 150 letnice francoske revolucije 14. julija ni doživel Pariz tako svečanega razpoloženja. Sodelovali so vsi ljudski sloji francoskega svetovnega vladarstva poleg oddelkov narodne vojske in čet vojaštva prijateljske Velike Britanije.

Na Elizejskih poljanah so bile postavljene visoke tribune. Vse ceste, po katerih je korakala vojska, so bile slovesno okrašene. Pod slavolokom zmage je bila ogromna trobojnica, grob neznanega vojaka je bil posut s cvetjem, a okrog tega so bili postavljeni jambori z grbi in zastavami Anglije ter Francije.

Na službeni tribuni na Elizejski ravni so bili zbrani najbolj odlični odposlanci iz francoskih kolonij, angleški vojni minister, angleški admiral, ves diplomatski zbor, generali in politični odličniki.

Proslava je pričela s prihodom predsednika republike Lebruna ob pol devetih do-

poldne. Ob predsednikovem avtomobilu je jezdil eskadron republikanske garde. Koj po pozdravu predsednika se je razvila vojaška parada, pri kateri je sodelovalo 30 tisoč vojakov, 600 tankov, 120 topov, 350 avtomobilov s strojnimi puškami in vse vrste orožja. Najbolj navdušenih pozdravov so bile deležne angleške čete, oddelek angleških mornarjev, ki je korakal z godbo na čelu, ter tujska legija. Veličastna vojaška parada je sprožila navdušenje brezštevilnih ljudskih množic, kakor ga Parižani ne pominjajo.

Ob priliki proslave 150 letnice je naslovil predsednik Lebrun po radio na francoski narod posebno poslanico, v kateri je pozval Francoze, da naj kot pravi sinovi francoske domovine nadaljujejo z delom za državo.

Veličastni 14. julij je imel za Pariz in celotni francoski imperij radi napetih političnih razmer v Evropi svojevrsten značaj, ki je pred vsem svetom dokazal povezanost Francije z Anglijo.

Gospodarska sila Anglije in njena pripravljenost

Novi angleški državni proračun je bil ob koncu minulega tedna sprejet z 206 proti 141 glasovom. V našem denarju znaša proračun angleškega svetovnega vladarstva 350 milijard dinarjev izdatkov. Od te vsote odpade 185 milijard din na državno obrambo in oborožitev. Imenovana vsota je največja, katero je kdaj žrtvoval kak narod za lastno obrambo in ohranitev svetovnega miru. Z ogromnimi izdatki za oborožitev hoče Anglija Nemčiji, Italiji in Japonski dokazati svojo gospodarsko silo in splošno pripravljenost za primer izbru-

ha vojne. Poleg ogromnega oboroževalnega proračuna bo vpoklicala Anglija 12.000 pomorskih rezervistov na vaje angleškega brodogradnje v avgustu in septembru. Te vaje bodo po številu sodelujočih ladij največje, kar jih pomni zgodovina. V avgustu in septembru, ko računajo, da bo dosegla vojna nevarnost v Evropi višek, bo vpoklicanih večina angleških rezervistov kopne vojske na manevre. Julija in avgusta bo izvedlo angleško letalstvo več skupinskih poletov med Francijo in nad Severnim morjem. Pri vsakem takem poletu bo sodelovalo do 300 najbolj različnih letal.

Vojna — mir

Dve leti že traja vojna med Japonsko in Kitajsko. V početku tega meseca so obhajali njeno dveletnico na Japonskem in Kitajskem, kajpada z raznimi čustvi. Vojna se je začela brez vojne napovedi in že traja dve leti brez formalnega vojnega stanja. Japonci so začeli z napadom pod pretvezo, da morajo na Kitajskem napraviti nov red. Doživeli pa so veliko razočaranje. Menili so, da bodo s svojo ogromno vojaško silo in vsestransko tehnično popolnostjo Kitajsko v par mesecih pomandrali v tla. Pa so kmalu spoznali, da so njihove nade bile prazen san in velika samoprevara. Res imajo vojaško zasedena vsa važna kitajska mesta ob morski obali (Tiencin, Šangaj, Kanton) in važne dele velikih rek in vse važnejše železniške proge. Toda preko zasedenih krajev (morda imajo eno desetino kitajskega ozemlja zasedenega) ne sega japonska oblast, drugih devet desetih kitajske zemlje pa je pod oblastjo osrednje kitajske vlade. Pa ne samo to. Še bolj pride v poštev, da so Japonci s svojim osvajanjem dosegli prav nasprotno od tega, kar so hoteli. Namerali so zvezo med posameznimi velikimi kitajskimi pokrajinami povsem pretrgati in razdrobljeno Kitajsko popolnoma zasužnjiti. Toda kitajsko ljudstvo vseh pokrajin vidi v Japoncu ne samo tujca, marveč sovražnika, ki mu hoče uropati domačo zemljo. Sredi stiske in prelivanja krvi je to ljudstvo vzrastlo v samozaveden narod, ki se zbira okoli svojega voditelja maršala Čangkajšeka. Zato so, kakor smo zgoraj rekli, dveletnico vojne na japonski in kitajski strani obhajali z različnimi čustvi: Japonci s slabo prikrito nezadovoljnostjo, Kitajci pa polni nade, da bodo premagali Japonce, preden preteče naslednje dveletje vojne.

★
V Evropi je mesto Gdansk najbolj boleča in občutljiva točka. Mesto leži ob izlivu poljske reke Visle v Vzhodno morje ter je velikega gospodarskega pomena. Ni ne nemško ne poljsko, temveč politično samostojno pod vrhovnim nadzorstvom Zveze narodov. Svojijo pa si ga Nemci radi nemškega prebivalstva, Poljaki pa radi njegove važne lege na morju, ki ga obvladuje. Narodno-socialistična Nemčija je postavila zahtevo, pri kateri vztraja naprej, da se mora Gdansk državno priključiti Nemčiji. Ker se Poljaki temu protivijo, je kancler Hitler 28. aprila t. l. odpovedal nemško-poljsko nenapadalno pogodbo in hkrati sporazum z Anglijo o oboroževanju na morju. Ker se je Poljska čutila ogroženo, je sklopila poleg že obstoječe pogodbe s Francijo tudi še pogodbo o vzajemni pomoči z Anglijo. Stališče Poljske, da je Gdansk za njo življenjskega pome-